

[Carl Martin Christensen]

fabrik slet ikke ligner den gamle slægtsgård. Det er naturligvis rigtigt, men derfra og så til at sige, at selvejet ikke hører hjemme i dansk landbrug, er der efter min opfattelse et fantastisk stort skridt. Jeg tror, alle vi, som kender til driften af dette erhverv, ville skrive under på, at lige netop selvejet er den helt afgørende forudsætning for, at man har et sundt og godt landbrugserhverv i Danmark.

På den baggrund vil jeg bede ministeren overveje, om man ikke har mulighed for på lidt længere sigt at lave nogle fornuftige generationsskifteordninger i dansk landbrug, et spørgsmål, som tidligere har været rejst i forskellige sammenhænge. Jeg så gerne, at regeringens arbejder videre med spørgsmålet om, hvorvidt køberen i den kommende generation – og det behøver ikke nødvendigvis at være en familieovertagelse, det kan lige så godt være en overtagelse i almindelig handel – kan gå direkte ind i sælgerens status, og her tænker jeg på bygninger og maskiner, således at man ved en sådan ordning kunne undgå genvundne afskrivninger i særdeleshed på bygninger. Disse genvundne afskrivninger, som man oplever i vore dage, er jo helt ubetinget med til at dræne erhvervet for kapital og dermed hæve prisen på de landbrugsejendomme, som unge mennesker skal overtage. Jeg er godt klar over, at det alt andet lige vil betyde en mindre indkomst for staten, men på lidt længere sigt, altså hvor den næste kører videre i det samme afskrivningssystem, vil der ikke være noget tab for offentligheden derved.

(Kort bemærkning).

Damgaard Nielsen (FP):

Hr. Albrechtsen er undtagelsen, der bekræfter reglen, og det bekræfter også min forestilling om, at økologisk landbrug mere er en nyreligiøs bevægelse, end det er sund fornuft.

Landbrugsministeren (Britta Schall Holberg):

Jeg vil gerne takke for debatten; det har, som en af ordførerne sagde her til sidst, været en god debat, og det var på denne måde, vi fra regeringens side gerne ville have, at vi drøftede landbrugspolitik.

Regeringen har haft flere grunde til at fremlægge en redegørelse og strategioplægget, der er en del af den. For det første har

vi fået en landbrugslov, der lægger rammerne for de kommende års udvikling. Nu gælder det om at fylde rammerne ud og spørge, hvilke udfordringer dansk landbrug står over for.

Det billede, der tegner sig, er et erhverv, der sidste år indtjente 43 mia. kr. til landet. Det er et erhverv, der beskæftiger 210.000 mennesker og har en produktivitetsstigning på 2 pct. årlig og en arbejdsmæssig produktivitet, der er steget med 7 pct. årlig.

Samtidig er opmærksomheden i stigende grad rettet mod erhvervet. Markedsudsigterne viser vanskeligere afsætningsvilkår, ligesom den økonomiske situation i Europa betyder, at vi ikke kan vente prisforbedringer. Vi ved, at de økonomiske betingelser, hensynet til landmændenes indkomst og overlevelsessevne trækker i retning af mere specialiserede produktionsmetoder og store og mere effektive brug, og vi ved, at indkomsterne på det seneste igen har været faldende. Vi ved også, at både landmanden og samfundet er interesseret i, at der i stigende grad tages hensyn til miljø, dyrevelfærd osv., når produktionen skal tilrettelægges. Endelig ved vi, at betalingsbalancesituationen er anstrengt, og at det er i hele samfundets interesse, at landbrugets betydelige bidrag til betalingsbalancen udbygges.

Det er den situation, dansk landbrug står i i dag, og jeg kan ikke rigtig forstå hr. Gades bemærkninger om min optimisme. Ja, den er der, men udsigterne kunne være ganske pessimistiske, for ud fra en overfladisk betragtning kan det synes næsten uoverkommeligt at forene de tilsyneladende modstridende hensyn, og det kunne godt få nogle i erhvervet til at henfalde i mismod.

Jeg tror ikke, vi kan redde dansk landbrug med strategioplægget, men regeringen har med dette oplæg og redegørelsen forsøgt at fremlægge en offensiv landbrugspolitik, som kan være med til at give landmanden mulighed for at få den værditilvækst og indtjening, som er forudsætningen for, at det også i fremtiden vil være et attraktivt erhverv. Vi kan ikke konkurrere på priserne; vi kan kun konkurrere på kvaliteten.

Her er vi ved endnu en årsag til både strategioplæg og redegørelse, nemlig ønsket om at vise, at landbrugserhvervet også i fremtiden kan spille en væsentlig rolle, som erhvervet hidtil har gjort. Den indsats – og det vil